
PODSTAWOWE OPRACOWANIE EKOFIGIZJOGRAFICZNE

*dla obszaru objętego miejscowym planem
zagospodarowania przestrzennego
dla obszaru położonego w sąsiedztwie ul. Bursztynowej
i ul. Rubinowej w Rzepinie*

Autor opracowania:
Ewa Mendel

listopad, 2022 r.

Spis treści

I. Wstęp	3
1. Podstawa prawna opracowania	3
2. Cel opracowania	3
3. Zakres opracowania.....	3
4. Wykorzystane materiały	4
II. Rozpoznanie i charakterystyka stanu oraz funkcjonowania środowiska.....	6
1. Położenie i ukształtowanie terenu	6
2. Budowa geologiczna i litologia	6
3. Charakterystyka gleb	7
4. Uwarunkowania środowiskowe	8
III. Diagnostyka stanu i funkcjonowania środowiska	11
1. Ocena stanu odporności środowiska na degradację oraz zdolność do regeneracji .	11
2. Ocena stanu ochrony i użytkowania zasobów przyrodniczych, w tym różnorodności biologicznej.....	12
3. Ocena walorów krajobrazowych oraz możliwości ich kształtowania	12
4. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi.....	12
5. Ocena charakteru i intensywności zmian zachodzących w środowisku.....	12
6. Ocena stanu środowiska oraz jego zagrożeń i możliwości ich ograniczenia.....	13
IV. Wstępna prognoza dalszych zmian zachodzących w środowisku	13
V. Przyrodnicze predyspozycje do kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej	14
VI. Możliwości rozwoju i ograniczeń dla różnych form zagospodarowania obszaru	14
VII. Dokumentacja fotograficzna obszaru planu wraz z sąsiedztwem	15

I. WSTĘP

1. Podstawa prawna opracowania

Obowiązek sporządzania opracowań ekofizjograficznych wynika z art. 72 ust. 6 ustawy *Prawo ochrony środowiska* z dnia 27 kwietnia 2001 r. (tekst jednolity Dz.U. z 2019r. poz. 1396 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1298).

2. Cel opracowania

Opracowanie ekofizjograficzne ma na celu określenie przydatności poszczególnych terenów dla rozwoju funkcji użytkowych oraz wskazanie terenów, których użytkowanie i zagospodarowanie powinno być podporządkowane potrzebom zapewnienia prawidłowego funkcjonowania środowiska i zachowania różnorodności biologicznej. Określeniu podlegają również ograniczenia wynikające z konieczności ochrony zasobów środowiska lub występowania uciążliwości i zagrożeń środowiska łącznie ze wskazaniem obszarów, na których zagrożenia te występują.

3. Zakres opracowania

Przedmiotowe opracowanie ekofizjograficzne sporządza się dla terenu położonego w mieście Rzepin, w jego wschodniej części, przy ul. Bursztynowej i ul. Rubinowej.

Ryc. 1 Granica obszaru na tle zdjęć lotniczych z 2019 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych na stronie
<http://slubice.geoportal2.pl/>

Obszar opracowania podlega zabudowie. W bezpośrednim sąsiedztwie występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wolnostojąca, tereny rolniczo-łąkowe oraz roślinność trzcinowa towarzysząca rzece Ilance.

Zakres niniejszego opracowania obejmuje następujące zagadnienia:

- a) rozpoznanie i charakterystykę stanu oraz funkcjonowania środowiska,
- b) diagnozę stanu i funkcjonowania środowiska,
- c) wstępną prognozę dalszych zmian zachodzących w środowisku, polegającą na określeniu kierunków i możliwej intensywności przekształceń i degradacji środowiska, które może powodować dotychczasowe użytkowanie i zagospodarowanie,
- d) określenie przyrodniczych predyspozycji do kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej, polegającej w szczególności na wskazaniu obszarów, które powinny pełnić przede wszystkim funkcje przyrodnicze,
- e) ocenę przydatności środowiska, polegającą na możliwości rozwoju i ograniczeń dla różnych rodzajów użytkowania i form zagospodarowania obszaru,
- f) określenie uwarunkowań ekofizjograficznych.

4. Wykorzystane materiały

Niniejsze opracowanie ekofizjograficzne zostało wykonane w oparciu o analizę szeregu aktów prawnych oraz publikacji, w tym m.in.:

Literatura:

- Bednarek R. (Red.), Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym, Poznań 2012, http://mmm.rdos.gov.pl/doc/pozn/podrecznik_soos.pdf,
- Kondracki J., Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994,
- Matuszkiewicz J.M., Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne Polski, IGiPZ PAN, Wrocław Warszawa Kraków 1993, http://rcin.org.pl/Content/697/Wa51_5230_r1993-nr158_Prace-Geogr.pdf,
- Solon J. i in., Physico-geographical mesoregions of Poland: Verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data, „Geographia Polonica” 2018, vol. 91, iss. 2, s.143-170, http://www.geographiapolonica.pl/issue/item/91_2.html,
- Szponar A., Fizjografia urbanistyczna, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003,
- Woś A., Regiony klimatyczne Polski w świetle częstości występowania różnych typów pogody, IGiPZ PAN, Warszawa 1993, http://rcin.org.pl/Content/33464/WA51_44806_r1993-nr20_Zeszyty-IGiPZ.pdf,

Materiały kartograficzne:

- Atlas ssaków polskich, <http://www.iop.krakow.pl/ssaki/Katalog.aspx>,
- Baza Danych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>,
- Centralna Baza Danych Geologicznych, <http://bazagis.pgi.gov.pl/website/cbdg/viewer.html>,
- www.geoportal.gov.pl.

Akty prawne:

- Dyrektywa Rady z dnia 27 września 1996 r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza (96/62/WE),
- Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz.U. 2006, poz. 98),
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz.U. z 1997 poz. 483),
- Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt, sporządzona w Bonn dnia 23 czerwca 1979 r. (Dz.U. 2003, poz. 17),
- Konwencja o Różnorodności Biologicznej sporządzona w Rio de Janeiro w dnia 5 czerwca 1992 roku (Dz.U. 2002, poz. 1532),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
- Uchwała Rady Miejskiej w Rzepinie Nr LXI/400/2022 z dnia 25 sierpnia 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w sąsiedztwie ul. Bursztynowej i ul. Rubinowej w Rzepinie.

Dokumenty:

- Informator PSH. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2017,
- Monitoring jakości wód podziemnych województwa lubuskiego. Rok badań: 2018, WIOŚ 2019,
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2016 poz. 1967),
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Rzepin na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025,
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Słubickiego na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024, Słubice 2016,
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2013,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rzepin,
- Wytyczne techniczne GIS-3. Mapa hydrograficzna Polski Skala 1:50 000 w formie analogowej i numerycznej, Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa 2005.

Inne:

- Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody GDOŚ, <http://crfop.gdos.gov.pl/>
- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, <http://www.gddkia.gov.pl/>
- Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, <http://www.gios.gov.pl/pl/>,
- Główny Urząd Geodezji i Kartografii, <http://www.gugik.gov.pl>
- <http://www.powodz.gov.pl/>,
- Informatyczny System Osłony Kraju, <http://www.isok.gov.pl/>,
- Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Państwowy Instytut Badawczy, <http://klimat.pogodynka.pl/>
- Monitoring jakości wód podziemnych, Główny Inspektorat Ochrony środowiska, <http://mjwp.gios.gov.pl/>
- Natura 2000, <http://natura2000.gdos.gov.pl>

- Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, <https://www.wody.gov.pl/>
- Państwowy Instytut Geologiczny MIDAS,
<http://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/midas>
- Portal Jakości Powietrza Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska,
<http://powietrze.gios.gov.pl/>,
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze,
<http://www.zgora.pios.gov.pl/>
- Hydroportal | ISOK - Informatyczny System Osłony Kraju
https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/,
- CBDG GeoLOG <https://geolog.pgi.gov.pl/>,
- Otwarte dane publiczne <https://dane.gov.pl/>.

W ramach prac nad niniejszym opracowaniem ekofizjograficznym odbyła się wizja terenowa przedmiotowego obszaru, o czym świadczy dokumentacja fotograficzna. Wizja w terenie pozwoliła na możliwie dokładną waloryzację elementów środowiska.

Poniższe dane dotyczą obszaru w którym położony jest teren objęty analizą i nie zawsze odnoszą się bezpośrednio do cech terenu w granicach opracowania (kolejne elementy charakterystyki przedmiotowego obszaru przedstawione są zgodnie z zasięgiem poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, bądź jego cech).

Wybrane elementy charakterystyki przedstawione zostały w podziale na wybrane szczeble podziału administracyjnego lub inne jednostki.

II. ROZPOZNANIE I CHARAKTERYSTYKA STANU ORAZ FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

1. Położenie i ukształtowanie terenu

Według podziału fizycznogeograficznego Polski J. Kondrackiego przedmiotowy obszar położony jest na obszarze prowincji Nizina Środkowoeuropejska, podprowincji Pojezierza Południowobałtyckie, makroregionu Pojezierze Lubuskie (Brandenbursko-Lubuskie) i mezoregionu Równina Torzyska.

Teren objęty planem jest płaski, w sąsiedztwie – brak form ukształtowania terenu urozmaicających teren.

2. Budowa geologiczna i litologia

Powierzchnia mezozoiczna obszaru jest reprezentowana przez utwory kredowe (wapienne), zalegające na głębokości ok. 150 m p.p.t. Na utworach kredowych zalegają iły, mułowce i piaski z glaukonitem wieku oligoceńskiego o miąższości do kilkudziesięciu metrów. Utwory oligoceńskie pokrywają piaski i mułki mioceny o miąższościach nawet ponad 100 metrów. Na południe od Osna Lubuskiego w obrębie powyższych utworów zalega węgiel brunatny, którego miąższość wynosi od kilku do 20 m. Powierzchnię podczwartorzędową wyznaczają izohipsy od -20 m p.p.t. W okolicy Rzepina do ponad 120 m n.p.m. natomiast w skład kompleksu utworów czwartorzędowych wchodzi kilka warstw glin zwałowych oddzielonych

od siebie utworami fluwioglacjalnymi, o miąższościach rzędu 20 do 30 metrów. Obszar jest zróżnicowany pod względem budowy warstw powierzchniowych. Na zachodzie przeważają gliny zwałowe. Obniżenia wypełniają piaski i gliny deluwialne oraz piaski i żwiry wodnolodowcowe. Natomiast obniżenie na linii Rzepin – Ośno Lubuskie wypełniają osady holoceni (torfy, namuły i piaski rzeczne). Obszar w okolicach Rzepina pokrywają piaski i żwiry wodnolodowcowe.

Według podziału fizycznogeograficznego Polski J. Kondrackiego przedmiotowy obszar położony jest na obszarze prowincji Nizina Środkowoeuropejska, podprowincji Pojezierza Południowobałtyckie, makroregionu Pojezierze Lubuskie (Brandenbursko-Lubuskie) i mezoregionu Równina Torzymska.

Równina Torzymska stanowi równinę sandrową, na której wysokość terenu wynosi od ok. 40 do 100 m n.p.m. Na południowym zachodzie znajduje się Wał Cybinkowsko-Lubogoski, będący glaciotektoniczną moreną. Osiąga on wysokość 129 m. Równina Torzymska charakteryzuje się zwartymi terenami leśnymi, nazwanymi Puszcza Rzepińską. Przez teren Równiny przepływają rzeki: Pliszka, Ilanka, Ołoboczek, Gryżynka i Biela. Znajdują się również nieliczne jeziora wytopiskowe.

3. Charakterystyka gleb

Obszar opracowania wg mapy geologicznej leży na utworach pochodzących z ery kenozoiku, okresu czwartorzędu: piaskach i żwirach sandrowych pochodzących z epoki plejstocenu.

Analizowany obszar, według podziału Polski na regiony glebowo-rolnicze (IUNG w Puławach 1985, 1987) leży w Regionie Rzepińskim. Około 50% powierzchni regionu zajmują lasy. Pozostałą część stanowią użytki rolne, przede wszystkim grunty orne. Użytki zielone stanowią ok. 1%. Dominują gleby kompleksu 4 i 5 – stanowiące ok. 70% użytków rolnych.

Pod względem zakwaszenia, gleby w analizowanym terenie posiadają niską zawartość siarki, wykazują ponadto naturalną zawartość metali ciężkich.

W ewidencji gruntów i budynków, grunty występujące na obszarze planu zostały zaklasyfikowane niezabudowane tereny przeznaczone pod zabudowę, oznaczone Bp.

Rodzaje gleb występujące na terenie gminy Rzepin są determinowane przez rodzaj skał na których zostały utworzone. Na piaskach naglinowych i glin zwałowych lekkich występują gleby brunatne wylugowane, płowe oraz odgórnie oglejone. W miejscach gdzie można napotkać stare tarasy akumulacyjne, piaski zwałowe i akumulacyjne a także gliny zwałowe, wytworzyły się gleby brunatne właściwe i gleby brunatne wylugowane. Z piasków wodnolodowcowych powstały gleby rdzawe oraz bielcowe, natomiast z piasków luźnych powstały gleby bielcowe i bielice. Miejscami występują także gleby hydromorficzne utworzone z gytii i torfów niskich.

Teren opracowania znajduje się w granicach złoża węgla brunatnego „Rzepin”, które jest złożem rozpoznany wstępnie. Na obszarze objętym projektem planu nie znajdują się obszary górnicze ani tereny górnicze.

4. Uwarunkowania środowiskowe

4.1. Konsekwencje położenia geograficznego

Obszar objęty analizą leży w strefie klimatu umiarkowanego, w miejscu wzajemnego przenikania się wpływów oceanizmu atlantyckiego i kontynentalizmu wschodnioeuropejskiego. Udział cech klimatu morskiego jest większy. Najczęściej napływają tutaj z zachodu wilgotne masy powietrza polarno-morskiego, związane z intensywnym przemieszczaniem się i dużą aktywnością północnoatlantyckiego niżowego ośrodka barycznego. Dominują wiatry z kierunku zachodniego, zaznacza się duża częstotliwość wiatrów silnych. Według podziału Gumińskiego (1948) obszar należy do lubuskiej dzielnicy rolniczo-klimatycznej.

Tabela 1. Podstawowe informacje o warunkach klimatycznych obszaru

Źródło: Atlas środowiska geograficznego Polski Stefan Kozłowski, Atlas zasobów, walorów i zagrożeń środowiska geograficznego Polski, Polska Akademia Nauk Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania Kraju, Warszawa 1994

Lp.	Cecha	Wartość
1	średnia suma opadów dla okresu rocznego	500-550 mm
2	średnia suma opadów w półroczu letnim	poniżej 350 mm
3	średnie parowanie terenowe	500-550 mm
4	średnia suma parowania potencjalnego	650-700 mm
5	maksymalne zapasy wody w pokrywie śnieżnej	100-150 mm
6	średnia liczba dni gorących w roku z temp. $\geq 25^{\circ}\text{C}$	30-40 dni
7	średnia liczba dni bardzo mroźnych w roku z temp. $\leq -10^{\circ}\text{C}$	do 2 dni
8	średnia liczba dni parnych w roku	15-20 dni
9	średnia liczba dni w roku z silnym wiatrem $\geq 8 \text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$	20-40 dni
10	średnie dzienne usłonecznienie rzeczywiste w lecie	6,5-7 h
11	średnie dzienne usłonecznienie rzeczywiste w zimie	1,3-1,5 h
12	średnia liczba dni z pokrywą śnieżną o grubości $\geq 10 \text{ cm}$ w roku	do 20 dni
13	średnia liczba dni z pokrywą śnieżną o grubości $\geq 20 \text{ cm}$ w roku	do 10 dni
14	średnia liczba dni z pokrywą śnieżną w roku	do 60 dni
15	średnia ilość dni z mgłą w ciągu roku	do 40 dni
16	średnia liczba dni z burzą w ciągu roku	20-25 dni

Wg podziału na regiony klimatyczne Polski wg A. Wosia, obszar poddany analizie zlokalizowany jest w regionie XIV – Lubuskim. W tym regionie stosunkowo najczęściej pojawiają się dni z pogodą gorącą, słoneczną i bez opadu. Mniej jest dni z pogodą przymrozkową.

Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej na swojej stronie internetowej udostępnia dane na temat klimatu dla wielolecia 1971-2000. Teren objęty projektem planu znajduje się w strefie występowania jednych z najwyższych wartości średniej temperatury powietrza – od 8°C do 9°C . Dla wielolecia występowała tam najwyższa temperatura maksymalna powietrza, czyli powyżej 27°C . Z kolei temperatura minimalna wynosiła -8°C do -7°C , co w porównaniu do reszty kraju jest wartością nieco powyżej średniej. Usłonecznienie na przedmiotowym obszarze było średnie i wynosiło ok. 1520-1560 godzin w roku. Średnia suma opadu była niska i wynosiła do 600 mm.

4.2. Zasoby wodne

Zgodnie z podziałem hydrogeologicznym Polski, omawiany obszar znajduje się na terenie dorzecza rzeki Odry. W odległości ok. 200 m na zachód od analizowanego obszaru przepływa rzeka Ilanka, która jest jednym z największych dopływów Odry w regionie, a jej długość wynosi 60,82 km.

Na terenie opracowania głębokość zalegania I poziomu wód gruntowych wynosi od 0 m p.p.t. do 1,0 m p.p.t.

Obszar opracowania znajduje się na terenie Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) o nazwie Ilanka od źródeł do Rzepi (kod RW6000231786). Rzeka Ilanka to prawostronny dopływ Odry, do której uchodzi na południe od Świecka. Ilanka podzielona jest na 5 jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych: Ilanka od źródeł do Rzepi, Ilanka od Rzepi do ujścia, Dopływ z jez. Głębokiego, Dopływ z jez. Linie, Kuźnicza Struga¹.

Ilanka jest potokiem lub strumieniem na obszarze będącym pod wpływem procesów torfotwórczych. Charakter tej JCWP został znacznie zmieniony na skutek fizycznego oddziaływania człowieka. Jej stan został zidentyfikowany jako zły, a ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych jest zagrożone. Wyznaczono odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych w stosunku do danej części wód: przedłużenie terminu osiągnięcia celów z uwagi na brak możliwości technicznych. Termin osiągnięcia dobrego stanu wyznaczono na 2027 rok. W celu wprowadzenia skutecznych działań naprawczych, najpierw należy dokonać dokładnego rozpoznania wpływu i redukcji zidentyfikowanej presji. Określono następujące cele środowiskowe:

- dobry stan ekologiczny,
- możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku cieku istotnego - Ilanka od Rzepi do ujścia Cierniczki,
- dobry stan chemiczny (Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, Dz.U. 2016 poz. 1967).

W „Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019 na podstawie monitoringu - tabela”, która została opublikowana na stronie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w 2019 roku stan ww. JCWP został określony jako: stan chemiczny poniżej dobrego, zły stan wód.

Obszar opracowania należy do Jednolitych Części Wód Podziemnych nr 58 (JCWPd nr PLGW600058), których stan ilościowy i chemiczny jest dobry. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych jest niezagrażona. Celami środowiskowymi wyznaczonymi dla JCWPd nr 58 są:

- utrzymanie dobrego stanu chemicznego,
- utrzymanie dobrego stanu ilościowego (Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, Dz.U. 2016 r. poz. 1967).

Wg interaktywnej mapy stanu jednolitych części wód podziemnych, udostępnionej na podstawie danych Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska² stan ilościowy i chemiczny dla JCWPd nr 58 został określony jako dobry.

¹ Stan czystości rzeki Ilanki na podstawie badań WIOŚ zrealizowanych w latach 1992-2017, WIOŚ, Zielona Góra 2018 r. <https://apgw.gov.pl/pl/II-cykl-materialy-do-pobrania>

² <https://mjwp.gios.gov.pl/mapa/mapa,172.html>

Obszar jest usytuowany w rejonie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 144 Wielkopolska Dolina Kopalna. Jest to zbiornik typu porowego, pochodzący z czwartorzędu, o całkowitej powierzchni 4122,4 km². Szacunkowe zasoby dyspozycyjne całego zbiornika wynoszą 394 tys. m³/dobę. Zbiornik jest bardzo mało podatny na antropopresję³.

4.3. Krajobraz i jego zmiany

Według J. Bogdanowskiego jest to krajobraz kulturowy osadniczy, dla którego zachodzące zmiany polegają na poszerzaniu się terenów zabudowy.

Obszar analizowany jest częściowo zagospodarowany i stanowi grunty antropogenicznie zmienione trwająca budową. W bezpośrednim sąsiedztwie występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wolnostojąca, a w dalszej odległości zabudowa usługowa. Elementem dominującym w przestrzeni dla tej części miasta jest nasyp z linii kolejowej oraz istniejące linie elektroenergetyczne, w tym o napięciu 110 kV, której słupy znacznie przewyższają okoliczną zabudowę.

W odległości kilkuset metrów na zachód przepływa rzeka Ilanka.

Na obszarze analizowanym nie są usytuowane budynki ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Rzepin.

Nie występują również zabytki chronione na mocy ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 840), które byłyby wpisane do rejestru zabytków województwa lubuskiego.

4.4. Fauna i flora

świat roślinny

Według podziału geobotanicznego Polski Pawłowskiego i Szafera (1973) obszar opracowania należy do Okręgu Lubuskiego (7b) w Krainie Wielkopolsko-Kujawskiej (7) wchodzącej w skład Pododdziału Pasa Wielkich Dolin (A₂) Działu Bałtyckiego (A).

W podziale Polski na regiony przyrodniczo-leśne według Trampler, Kliczkowskiej, Dmyterko i Degórskiej (1994) teren badanego obszaru zalicza się do Mezuregionu Ziemi Lubuskiej (III.6a) w Dzielnicy Pojezierza Lubuskiego (III.6), która wchodzi w skład Krainy Wielkopolsko-Pomorskiej (III). Lasy okolic Rzepina wchodzą w skład Borów Rzepińskich.

Obszar objęty opracowaniem leży w sąsiedztwie zabudowań mieszkalnych i w granicach miasta Rzepina. W kierunku rz. Ilanki występują zadrzewienia i zakrzewienia. Zieleń jest nieuporządkowana. Rosną takie drzewa jak: robinia akacjowa, topole białe, klony pospolite, świerki.

świat zwierzęcy

Według podziału zoogeograficznego Polski Kostrowickiego (1999) obszar należy do Okręgu Centralnego, części Podregionu Środkowego w Regionie Środkowoeuropejskim. Charakteryzuje się on tylko 8 gatunkami wyróżniającymi, przez co wyodrębnia się dość słabo wśród innych okręgów zoogeograficznych. Należą do nich m.in. jeź europejski, gęś gęgawa, i motyl

³ Informator PSH. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2017

przestrojnik. Swoje gatunki mają w obszarze analizy rzadkie i ginące gatunki fauny. Należą do nich z krajowej Czerwonej Listy: bocian czarny, kania ruda i gągoł, a z regionalnej Czerwonej Listy Zwierząt: żuraw, pliszka górską, pstrąg potokowy, oraz bóbr.

Najbliższe ostoje dzikiej zwierzyny, to dolina Ilanki, przy czym w jej części poza miastem oraz kompleks lasów rzepińskich, których granica znajduje się w odległości ok. 100 m na wschód od ul. Moniuszki. Generalnie okolice Rzepina charakteryzują się dużą lesistością, stąd występująca tutaj zwierzyna swoje siedliska może zbudować z dala od zabudowań człowieka. Właśnie ze względu na bliskie sąsiedztwo siedzib ludzkich, a przede wszystkim położenie w granicach miasta, czyni ten teren niesprzyjającym dla bytowania potencjalnej zwierzyny.

Na terenie opracowania mogą występować zwierzęta typowe dla innych części gminy: kuna domowa, wiewiórka pospolita, mysz domowa czy mysz polna. Na całym terenie analizy najprawdopodobniej spotkać można np. pasikonika zielonego, biedronkę siedmiokropkę, ślimaka winniczka, kleszcza, osę pospolitą, ponieważ występują one na obszarze całej gminy.

Różnorodność biologiczna na terenie opracowania jest ograniczona.

4.5. Obszary chronione

Tereny planu położone są poza systemem obszarów chronionych, nie ma na nim obiektów przyrodniczych prawnie chronionych.

III. DIAGNOZA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

1. Ocena stanu odporności środowiska na degradację oraz zdolność do regeneracji

Na odporność środowiska na degradację i jego zdolność do regeneracji ma wpływ wiele czynników tj. różnorodność biologiczna fauny i flory, dystans od negatywnych źródeł oddziaływań, sposób użytkowania i zagospodarowania terenu. Natomiast czas regeneracji uzależniony jest m.in. od stopnia przekształcenia środowiska.

W związku z tym, że jest to teren leżący w sąsiedztwie istniejącej zabudowy oraz z trwającą budową na obszarze planu, stąd już w momencie przystąpienia do prac urbanistycznych – jest on antropogenicznie zmienionym. Jako że wody gruntowe zalegają dość płytko, można stwierdzić, że z punktu widzenia wrażliwości środowiska gruntowo-wodnego nie jest to teren odporny na degradację. Chociaż oczywiście jest ona uwarunkowana okresową możliwością wystąpienia zmian poziomu zalegania zwierciadła wód gruntowych.

Sąsiedztwo siedzib ludzkich, w tym postępująca urbanizacja oraz wzmożony ruch komunikacyjny i co się z tym wiąże zwiększona emisja zanieczyszczeń, nie sprzyja szybkiej regeneracji środowiska. I tak się dzieje w przedmiotowym przypadku.

2. Ocena stanu ochrony i użytkowania zasobów przyrodniczych, w tym różnorodności biologicznej

Obecny stan ochrony i użytkowania zasobów przyrodniczych pozwala na stwierdzenie, że ochrona zasobów przyrodniczych jest niedostateczna, należy poprawić dbałość o przyrodę i jego różnorodność biologiczną.

Jednak ze względu stopień zainwestowania na terenie planu i w jego sąsiedztwie oraz przez wzgląd na lokalizację w obrębie zabudowań miasta Rzepina, objęcie tego terenu ochroną, mającą swe umocowanie w ustawie o ochronie przyrody, byłoby bezzasadne. Istotna jest dbałość o zabezpieczenie środowiska gruntowo-wodnego.

3. Ocena walorów krajobrazowych oraz możliwości ich kształtowania

Brak jakiegokolwiek walorów krajobrazowych. Obszaru planu - nie są miejscami ważnymi dla kształtowania ekspozycji krajobrazu czy też miejsca dla dominant krajobrazowych.

W granicach planu brak walorów krajobrazowych podlegających ochronie i konieczności zachowania. Walory krajobrazowe mogą zostać wykształcone przez uporządkowaną zabudowę, która stylem nawiąże do zabudowy zastanej, ale przede wszystkim na przestrzeń wpłyną przydomowe ogrody, które powinny być formowane przy zastosowaniu urozmaiconej roślinności, zarówno pod względem gatunkowym jak i dekoracyjnym.

4. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi

Z analizy sytuacji wynika, że dotychczasowe zagospodarowanie przedmiotowego terenu, w stanie obecnym, nie wpływa negatywnie na funkcjonowanie środowiska przyrodniczego obszaru. Przede wszystkim należało by zadbać o poprawę środowiska glebowego, które ma decydujące znaczenie dla jakości roślinności, która istnieje i która może się pojawić.

5. Ocena charakteru i intensywności zmian zachodzących w środowisku

Obecne użytkowanie terenu objętego opracowaniem nie wpływa znacząco na pogorszenie stanu środowiska przyrodniczego obszaru ani na rażące przekształcenie jego formy.

Zmiany zachodzące w środowisku przedmiotowego obszaru i jego okolicy są prawie niezauważalne, poza oczywiście emisją zanieczyszczeń pyłowych i gazowych, szczególnie w sezonie grzewczym oraz w wyniku pogorszenia się tła akustycznego, które to spowodowane jest głównie zwiększającą się stale liczbą samochodów.

Zmiany w środowisku lokalnym terenu objętego opracowaniem będą uzależnione od stanu i poziomu wód gruntowych oraz także rozwoju zabudowy mieszkaniowej z terenami utwardzonymi oraz drogami, bezpośrednio na obszarze opracowania oraz w jego sąsiedztwie.

6. Ocena stanu środowiska oraz jego zagrożeń i możliwości ich ograniczenia

Potencjalne zagrożenie dla środowiska przedmiotowego obszaru powiązane jest z jego położeniem w granicach miasta. Przy rozwoju zabudowy mieszkaniowej, przede wszystkim należy zwrócić uwagę na:

- poprawę środowiska gruntowo-wodnego oraz zabezpieczenie przed przenikaniem ewentualnych zanieczyszczeń,
- efektywniejsze zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w ramach działek,
- realizację nowych nasadzeń roślinności zielonej, z jednoczesnym doбором roślin ze względu na lokalne warunki siedliskowe i zastosowaniem gatunków odpornych na zwiększającą się imisję.
- dbałość o jakość powietrza atmosferycznego należy używać paliw gazowych, ciekłych lub stałych, charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi, np. gazowych i elektrycznych lub wykorzystywać odnawialne źródła energii.

Realizacja ewentualnych zamierzeń inwestycyjnych powinna odbywać się przede wszystkim poprzez wykorzystanie najlepszych dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych zapewniających dużą dbałość o środowisko i maksymalnie eliminujących wystąpienie zagrożenia jego stanu.

Podczas realizacji przedsięwzięcia mogą wystąpić zagrożenia związane z powstawaniem odpadów, które należy odpowiednio zagospodarować.

IV. WSTĘPNA PROGNOZA DALSZYCH ZMIAN ZACHODZĄCYCH W ŚRODOWISKU

W przypadku odstąpienia od sporządzenia miejscowego planu, teren objęty opracowaniem będzie podlegał zabudowie na podstawie obowiązującego planu. Negatywne oddziaływania na środowisko są głównie skutkiem położenia w granicach miasta i co za tym idzie wzmożonego ruchu komunikacyjnego. Wiąże się z tym przede wszystkim emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych. W wyniku tego rodzaju przekształceń mogą nastąpić zmiany jakościowe powietrza atmosferycznego oraz postępuje degradacja środowiska gruntowego, ale nie nastąpią zmiany w strukturze gleby, choć zauważalne mogą być zmiany w jej składzie chemicznym. Jednak są to procesy nieuniknione, niestety właściwe dla otoczenia siedzib ludzkich.

Niezależnie od przyjęcia nowych zasad zagospodarowania teren może podlegać zabudowie na podstawie planu miejscowego z 2021 r., zatem dalsze zmiany w środowisku będą podążać w kierunku zwiększenia jego antropogeniczności.

V. Przyrodnicze predyspozycje do kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej

Ze względu na trwającą zabudowę, obszar planu posiada niewielkie przyrodnicze predyspozycje do kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej.

Mając na uwadze charakter terenu opracowania oraz jego sąsiedztwo, pozostawienie obszaru planu jako przeznaczonego do zabudowy, nie spowoduje utraty spójności przyrodniczej struktury funkcjonalno-przestrzennej tej części miasta.

VI. MOŻLIWOŚCI ROZWOJU I OGRANICZEŃ DLA RÓŻNYCH FORM ZAGOSPODAROWANIA OBSZARU

Ze względu na obowiązujący plan zagospodarowania przestrzennego, który obowiązuje dla terenu opracowania i wyznacza dla niego funkcję zabudowy mieszkaniowej, czyni go predestynowanym do rozwoju terenu możliwego do zainwestowania.

Oczywistym jest, że ze względu na wielkość tego terenu, ale i możliwość wystąpienia konfliktów społecznych lub przyrodniczo-przestrzennych, nie można tutaj wprowadzać nowych funkcji takich jak: zabudowa przemysłowa, w tym produkcyjna.

Rozwiązaniem alternatywnym dla obecnych prac projektowych jest wyznaczenie funkcji usługowej lub przemysłowej - produkcyjnej.

Jednak dla ochrony środowiska przyrodniczego nie jest to zmiana istotna. Ponieważ każda z funkcji użytkowych powoduje zajęcie tego terenu, a okoliczne sąsiedztwo, to bezpośrednie, jak i pośrednie, czyni ten teren niejako rezerwą pod rozwój zabudowy oraz innych obiektów uzupełniających. Przede wszystkim funkcja przemysłowa jest funkcją niepożądaną ze względu na położenie w granicach miasta Rzepina, sąsiedztwo istniejących oraz zaplanowanych terenów mieszkaniowych.

VII. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA OBSZARU PLANU WRAZ Z SĄSIEDZTWEM

